Vida KLIAUGAITĖ

Exploration in Baliuliai barrow cemetery in 1999

In 1999 in Baliuliai barrow cemetery (Švenčionys district) 11 barrows and their remains were explored. 15 burials were found there, where 4 of them were inhumations, the others were cremations. The diameter of the barrows was 7-12 m, the height of the earth piles was 0,2-1,1 m. Some of the barrows were inside of stone circles and surrounded by pits. Other barrows were surrounded by ditches of 0,3-0,6 m deep. The burials are dug into the base of the barrows and in earth piles. The burial items such as a ring-like temple ornament, crossbow brooches with bent foot, spiral rings, beads, iron knives, knives with narrow blades and blunt ends, awls and spearheads were found. The explored burials are dating from the Middle Iron Age.

Vida KLIAUGAITĖ

BRAŽUOLĖS PILKAPYNO TYRINĖJIMAI 1998 M.

Bražuolės pilkapiai (Trakų r.) yra apie 1 km į PV nuo Trakų–Vievio kelio ir 0,2 km į P nuo Bražuolės piliakalnio. Šiuo metu yra išlikę 2 pilkapiai. Jie yra aparti, pokaryje čia buvo ariamas kolūkio laukas. XIX a. jų čia, anot P. Tarasenkos, buvusi daugybė. 3 iš jų iškasęs A. H. Kirkoras, radęs degintinių kapų su įkapėmis, datuojamų vėlyvuoju geležies amžiumi (Tarasenka P. *Lietuvos archeologijos medžiaga*, Kaunas, 1928, p. 109; Киркор А. Археологические разыскания в Виленской губернии, *Известия Русского Археологического общества*, СПб., 1858, т. 1, с. 15–16).

1999 m. buvo ieškoma nuartų pilkapių liekanų. Kruopščiai iššvalgyta pilkapių apylinkė, naudojant metalo detektorių. Paviršiniame sluoksnyje aptikta gausybė buities reikmenų dalių. Į Š nuo išlikusių pilkapių, Jadvygos Bakštonienės darže, armenyje, rastas vario lydinio plokštelės fragmentas. Šioje vietoje, ant kalvelės, ir buvo atidengtas 50 m^2 plotas. Paviršinis suartas sluoksnis siekia iki 30 cm storio, po juo pasiektas įžemis – šviesiai rudas priemolis ir žvyras. Jokių pilkapio buvimo pėdsakų nepastebėta.

Antroji paieškų vieta – kalvelė į ŠR nuo pilkapių taip pat J. Bakštonienės pievoje. Čia atidengtas 129 m^2 plotas. Aptikta pailga (pilkapio?) duobė. Ji iki 45 cm gylio pjūvyje, puslankio formos, užpildyta maišytu priemoliu su

vidutinio stambumo (iki 1 cm skersmens) degėsiais bei vidutinio dydžio ir smulkesniais akmenimis (10×30×35, 28×48×36, 20×13×15 ir kt.). Šalia jos dar viena – apskrita duobė, priversta jau didelių lauko riedulių (40×56×38, 46×24×30 ir pan.), po vienu jų rastas degintinis kauliukas. Tarp akmenų aptikta degėsių ir 15 kapeikų (1946 m.) moneta. Šie akmenys, galbūt priklausę akmenų vainikui, suversti į vietą dar nuo tų laikų, kai čia buvo ariamas laukas. Daugiau jokių radinių ar kapų pėdsakų nerasta.

Tyrinėjimai rodo, kad ant šios kalvelės buvęs pilkapis yra visiškai suardytas.

Vida KLIAUGAITĖ

Exploration in Bražuolė barrow cemetery in 1998

The remains of the totally destroyed barrow were found and explored.

Vida KLIAUGAITĖ

TYRINĖJIMAI MĖŽIONIŲ (PAULINAVO) PILKAPYNE 1999 M.

Pilkapynas yra 0,6 km į Š nuo Paulinavo dvarvietės ir 2 km į P nuo Mėžionių kaimo (Švenčionių r.), dešiniajame Mėžios krante, Modžiūnų girininkijos Paulinavo miške, abipus kvartalinės linijos, skiriančios 4 ir 66 kvartalus. Pilkapyną sudaro 14 pilkapių. 2 pilkapius (Nr. 8 ir Nr. 12) žaloja kvartalinė linija.

1999 m. ištirtas pilkapis Nr. 8. Jis buvęs 10×10 m skersmens, apjuostas akmenų vainiku, krautu net 2–3 eilėmis. Apatinis vainikas iš stambių akmenų (100×80×48; 70×45×38; 75×48×40 cm ir pan.), nuožulniomis pusėmis guldant juos į vainiko vidinę pusę, virš jų krauti smulkesni akmenys (32×40×25; 20×32×15 cm ir kt.). Pilkapis buvęs supiltas iš smėlio, sampilas visai nustumdytas. Jo likučiai, sustumti į pilkapio kraštus, siekia iki 80 cm aukščio. Pilkapį juosia griovys, ŠR pusėje paliktas iki 0,5 m pločio „įėjimas". Griovio gylis siekia nuo 30 iki 45 cm, jo užpildas – tamsiai pilka peleninga žemė su smulkesniais akmenimis, matyt, nuriedėjusiais nuo pilkapio vainiko viršaus. Kapų pilkapyje nerasta, jis jau iškasinėtas anksčiau – pilkapio centre